

Helge Nome Næsheim og Irene Tuveng

Muligheter for å få yrkesdata i registerbaserte statistikker

Notater

Innhold

1. Problemstilling	3
2. Konklusjon	3
3. Om standard for yrkesgruppering	5
3.1 Ny standard for yrkesgruppering	5
3.2 Generelt om koding av yrke	5
4. Nåværende kilder til informasjon om yrke	7
4.1 Administrative registre som har yrkeslignende opplysninger	7
4.2 Statistiske undersøkelser med yrkesdata	13
4.3 Oppsummering	14
5. Nye kilder for yrkesdata	16
6. Situasjonen i andre nordiske land	19
6.1 Folke- og boligtellingsen i Finland	19
6.2 Folke- og boligtellingsen i Sverige	19
Vedlegg 1. Standard for yrkesklassifisering - utkast	21
De siste utgitte publikasjoner i serien Notater	37

1. Problemstilling

Den økte vektlegging på administrative registre som primærkilde for statistikkproduksjonen, gjør det interessant å få utredet mulighetene for også å få yrkesdata knyttet til slike statistikker.

Det konkrete utgangspunktet for denne utredningen er beslutningen om at Folketellingen år 2000 (FOB 2000). Tidligere folketellinger som helt eller delvis var basert på innhenting av skjema for totalbefolkningen, har vært den viktigste kilde til detaljerte data om yrke i norsk statistikk. Når omlegging til registertelling skal vurderes, må man derfor se på de muligheter som finnes til å skaffe opplysning om yrke på annen måte enn ved FOB-skjema.

I FNs rekommendasjon for folketellinger år 2000 er yrke foreslått som såkalt «core variable». Man ber om at rapportering skjer etter ILOs standard for yrkesgruppering fra 1988. EU vil trolig komme ut med tilsvarende krav.

Også under planleggingen av en ny sentral sykefraværstatistikk har det kommet fram behov for registerbaserte yrkesdata. Hoveddelen av den nye sykefraværstatistikken vil være registerbasert.

Med bakgrunn i ovenstående har dette notatet eksplisitte referanser særlig til FOB 2000 databehov. De fleste konklusjonene ville imidlertid gjelde for alle registerbaserte statistikker.

I kapittel 2 er det en oppsummering i form av en konklusjon. I kapittel 3 beskriver vi kort den nye yrkesstandarden som snart skal tas i bruk og sier noe generelt om koding av yrke. I kapittel 4 gjennomgås eksisterende kilder for yrkesdata. I kapittel 5 presenteres et forslag til innføring av yrke som variabel i Arbeidstakerregisteret. I kapittel 6 beskrives opplegget man bruker i folketellingene i Finland og Sverige.

2. Konklusjon

Eksisterende datakilder vil ikke kunne gi tilfredsstillende fordelinger etter yrke i FOB 2000. Lønnstakere i privat sektor vil gjennom den nye lønnsstatistikken kunne få yrkesdata for 80-90 prosent. Yrkeskodingen vil være på et høyere aggregeringsnivå (2-siffer nivå) enn det mange brukere har behov for. Kvaliteten er usikker siden rutinene ennå ikke er etablert. For lønnstakere i offentlig sektor vil dekningsgraden være høyere enn for privat sektor, men kvaliteten/relevansen på yrkesinformasjonen er ikke god nok til å følge yrkesstandarden.

Det foreligger forslag om å få yrke inn i Arbeidstakerregisteret som en del av opplegget for ny sentral sykefraværstatistikk. Dette vil kunne gi tilfredsstillende yrkesdata også for lønnstakere i FOB 2000.

For selvstendig næringsdrivende vil vi for yrker med klare utdanningskrav og eller næringstilknytning, kunne få brukbare yrkesdata.

Hva bør FOB 2000 gjøre?

Vår anbefaling er at FOB 2000 bør støtte opp om forslaget til innføring av yrke i Arbeidstakerregisteret.

Hvis ikke yrke kommer inn i arbeidstakerregisteret, kan man forsøke å kombinere tilgjengelig data. Dette vil trolig koste fra 0,5 til 1 årsverk i planlegging. Man vil da kunne få gode og detaljerte yrkesdata på et mindre utvalg. For en vesentlig større del av massen vil man få mindre detaljerte data og av dårligere kvalitet, mens man for resten vil stå uten yrkesdata.

3. Om standard for yrkesgruppering

3.1 Ny standard for yrkesgruppering

SSB skal snart ta i bruk en ny yrkesstandard. Dette er en tilpasning til en ny internasjonal yrkesstandard ISCO 88 (International Standard Classification of Occupations). EU har laget en tilpasning av denne for sine medlemsland, ISCO 88(COM) . Vi legger opp til å følge EUs tilpasning, men med en videre nasjonal tilpasning. Vår nasjonale tilpasning legges slik opp at det blir enkelt å rapportere også etter EUs standard.

Den nye yrkesstandarden bryter en god del med den gamle. Grovt sagt kan det sies at den nye legger større vekt på å gruppere sammen yrker etter den kompetanse som kreves i yrke (utdanning) og mindre etter hvilket produkt yrke er med å produsere (næring). Med kompetanse menes både kompetansenivå og spesialisering.

Den mest detaljerte oppdelingen i den nye yrkesstandarden (4-siffer nivå) svarer grovt sett til en oppdeling på 3-siffer i den gamle. Den nye yrkesstandarden (utkast) er presentert i vedlegg 1.

3.2 Generelt om koding av yrke

I intervjuundersøkelser kan man planlegge inn spørsmål slik at man får de data som trengs for yrkeskodingen. Ved koding av yrke i AKU spør man f.eks. etter yrkestittel og hvilke arbeidsoppgaver som utføres. Man kan videre instruere intervjuerne slik at yrkestittelen angis så relevant som mulig i forhold til yrkeskodingen. Det vil si at man bl.a. unngår sekkebetegnelser som «konsulent» og «arbeider». I tillegg har man i kodingen støtteinformasjon som næring, utdanning, yrkesstatus (selvstendig/lønnstaker-/familiearbeider) og antall ansatte i bedriften.

Skal man basere seg på registerdata, har man selv lite styring over datainnholdet. Man må ta utgangspunktet i det begrep og den kvalitet som registreier har valgt å ha. Siden vi i forhold til FOB 2000 er i en tidlig planleggingsfase, kan man også se på mulighetene for å forbedre registerdataene om yrke. Behovet for bedre registerdata om yrke i en ny planlagt sykefraværstatistikk øker mulighetene for å få gjennomslag for bedre registerdata om yrke.

Endelig kan man tenke seg at man beregner yrkesdata ved å kombinere det som finnes av registerdata og data om yrke i statistiske undersøkelser. Det vil si at man kopler på individnivå. For massen i FOB som også er med i utvalgsundersøkelsen, vil man da få yrkesdata. Dette utvalget vil imidlertid i de fleste tilfeller være svært lite. Man kan da komme lenger ved såkalt syntetisk estimering. Det vil si at for aktuelle variable som er felles i utvalget og FOBen lager man en modell for sammenhengen med yrkesvariabelen i utvalgsundersøkelsen. Denne modellen anvendes på FOBen til å estimere yrkesfordeling.

Spørsmålet om koding av yrke i FOB deler vi opp i tre problemstillinger. For det første hva finnes av yrkeslignende data i ulike registre og statistiske undersøkelser? Kan tilfanget på

yrkeslignende data utvides? Og for det tredje hvordan kan dataene bearbejdes til å gi gode yrkesdata?

4. Nåværende kilder til informasjon om yrke

4.1 Administrative registre som har yrkeslignende opplysninger

Vi bruker begrepet «yrkeslignende» opplysninger fordi det ofte vil være slik at man ikke finner yrkesdata i tråd med standarden, men likevel så nær at det for mange grupper danner et brukbart utgangspunkt for koding av yrkesdata. Vi tar derfor også med i omtalen det som finnes av øvrig støtteinformasjon i en slik kodeprosess. Problemstillinger rundt koding kommer vi ellers nærmere inn på i kapittel 5.

Statens sentrale tjenestemannsregister (SST)

Planleggings- og samordningsdepartementet, Arbeidsgiveravdelingen har ansvaret for dette registeret.

Omfang:

Alle arbeidstakere i staten som får lønn pr. 1. oktober. Både tilsatte i fast organiserte stillinger og andre som kan være engasjert på særskilte vilkår, og som kan få lønn på annen måte enn over de vanlige lønnspostene. Tjenestemenn som ikke er tilsatt i organiserte stillinger skal også med. Pr. 1. oktober 1994 omfattet SST i alt 183 236 regulativlønte arbeidstakere.

Referansedato:

1.oktober hvert år.

Variable som kan gi informasjon om yrke :

Stillingskode : Statlig stillingskode i henhold til lønnsplanen.

Etatskode : I en del tilfeller kan denne gi informasjon utover det næringskoden kan.

Lønnstrinn : Lønnstrinnet i tjenestemannens faste stilling skal registreres.

Utdanningskode: Normalt vil vi bruke utdanningskode fra SSBs utdanningsregister. For personer med uoppgitt utdanning i dette registeret (vil gjelde en del innvandrere) kan koden i SST anvendes. Offentlig sektor har egne koder for utdanning. Utdanningskodene dekker de fleste utdanninger som er relevante for arbeid innen offentlig sektor. Kodene omfatter ikke kurs og utdanninger av mindre enn 3 måneders varighet. Dersom arbeidstakeren har en utdanning som ikke finnes her velges den utdanningskoden som er mest lik mht faglig innhold og utdanningens nivå. Dersom arbeidstakeren har flere likeverdige utdanninger velges den utdanning som er *mest relevant for stillingen* . Ellers velges arbeidstakerens høyeste utdanning, uansett om stillingen krever utdanning eller ikke. For stillinger som krever utdanning må feltet fylles ut.

Utdanningskodene er tresifret og hovedgruppering er:

Gruppe 1 : Høyere utdanning på universitets- og høyskolenivå

Gruppe 2 : Lavere utdanning på universitets- og høyskolenivå

Gruppe 3 : Lærerutdanning

- Gruppe 4 : Utdanning innen helsevesen og sosialomsorg
- Gruppe 5 : Utdanning av håndverksmessig og teknisk karakter og annen utdanning fra videregående skole.
- Gruppe 6 : Diverse spesialutdanninger
- Gruppe 7 : Etatsutdanninger
- Gruppe 8 : Militærutdanninger
- Gruppe 9 : Allmennutdanning

Sentralt Tjenestemannsregister for skoleverket (STS)

Planleggings- og samordningsdepartementet, Arbeidsgiveravdelingen har ansvaret for dette registeret.

Omfang:

Alle tjenestemenn som er tilknyttet undervisningen og som pr. 1.oktober gjeldende år lønnes i samsvar med avtaler inngått mellom staten og tjenestemannsorganisasjonene. Både faste, oppsigelige og midlertidige, vikarer og deltidsansatte er med i undersøkelsen. Tjenestemenn ved statlige skoler som ikke underviser, meldes til SST. Tjenestemenn som lønnes etter kommunale avtaler er ikke tatt med. Lønnstatistikken for skoleverket omfattet i 1994 59 345 heltidstilsatte og 26 662 deltidstilsatte.

Referansedato:

1. oktober hvert år.

Variable som kan gi informasjon om yrke :

Som for SST.

Personell administrativt informasjonssystem (PAI)

Kommunenes Sentralforbund (KS) samler inn data fra arbeidstakere i fylkeskommuner/kommuner/virksomheter som følger tariffavtaler i Sentralforbundets tariffområde. Registeret er et lønns- og personalregister.

Omfang:

Arbeidstakere i alle landets kommuner og fylkeskommuner som pr 1.10 gjeldende år lønnes i samsvar med Sentralforbundets tariffavtale. Registeret dekker alle fast ansatte. Timelønnte med en fastsatt arbeidstid pr. uke på minst 14 timer skal være med dersom de har en dellønnsprosent (inntekten er pensjonsgivende). En del arbeidstakere faller utenfor PAI-registeret som følge av de begrensninger som er gjort mht arbeidstid. Eks. på arbeidsforhold som ikke dekkes i PAI-registeret er ekstrahjelp, kortvarige sykevikarer og ferievikarer.

Referansedato:

1.oktober hvert år.

Variable som kan gi informasjon om yrke:

Stillingskode (PAI-kode) : Stillingskode skal foreligge pr. person med referansetidspunkt både 30.04 og 1.10. PAI-koden er ikke identisk med statlig stillingskode.

Tjenestestedskode : Koden viser hvilket arbeidssted innen den enkelte kommune /fylkeskommune arbeidstakeren er ansatt. F.eks. kommunekasse, sykehjem.

Utdanningskode : Som i SST-registeret.

Lønnstrinn : Arbeidstakerens lønnstrinn pr. 30 april inneværende år er oppgitt i PAI-registeret.

SOFA-søkerregisteret

Omfang :

Arbeidsdirektoratet registrerer alle som melder seg som arbeidssøkere ved et arbeidskontor i SOFA-søkerregisteret. I oktober måned 1994 var i alt 282.111 personer registrert i SOFA-søkerregisteret. Av disse var 96.105 personer registrert helt ledige, 64.060 delvis sysselsatte, 67.399 deltakere i arbeid eller tiltak, 53.771 var registrert som yrkeshemmet og 776 på andre tiltak. Gjennomstrømningen i registeret er stor. Tall fra 1994 viser at 558.000 personer hadde vært innom registeret i løpet av året.

I utgangspunktet er det bare de sysselsatte vi er ute etter yrke på i FOB. I SOFA-søkerregisteret vil dette være de delvis sysselsatte og personer på sysselsettingstiltak (ordinære og attføring). Men man kan også tenke seg at yrkesinformasjonen i SOFA-søker for ledige og personer på opplæringstiltak kan utnyttes. Personer som var sysselsatt på FOB-tidspunktet/perioden, kan ha vært ledig eller på opplæringstiltak på et tidspunkt nær opp til dette, slik at yrkesinformasjonen fra SOFA-søkerregisteret kan anvendes direkte eller som en støtte ved fastlegging av yrkeskode.

Variable som kan gi informasjon om yrke :

Kode for yrkesbakgrunn : Registeret gir opplysning om yrkesbakgrunn til den enkelte arbeidssøker. Yrke kodes i dag etter NYK65, men Arbeidsdirektoratet vil trolig ha gått over til ny standard før år 2000.

Kode for 1. yrkesønske : NYK65. Kan være støtteinformasjon.

Kode for 2. yrkesønske : NYK65. Kan være støtteinformasjon

Yrkesopplysninger skal ligge inne for alle arbeidssøkere. Hvordan oppdatering av yrkesopplysninger for personer som allerede har vært inne i SOFA-søkerregisteret er, er derimot usikkert. Vi er interessert i yrkesopplysninger for de som på undersøkelsestidspunktet er i arbeid. Det er derfor av betydning at yrkesopplysningene som ligger i SOFA-søkerregisteret er identisk med personens yrke på undersøkelsestidspunktet. Yrkesbakgrunn skal gi opplysning om personens tidligere yrke. Om dette relaterer seg til det yrke personen har vært lengst i eller har utdanning i, er det ikke sikkert dette stemmer med hva den enkelte faktisk jobber med i dag. Hvordan kvaliteten er mht dette er vanskelig å få oversikt over, siden mye her avgjøres subjektivt av saksbehandler på det enkelte arbeidskontor.

Enhetsregisteret

Omfang:

De fleste næringsdrivende skal registreres i enhetsregisteret. For *enkeltmannsforetak* skal det oppgis innehaver som kontaktperson. Også daglig leder skal oppgis dersom enheten har det.

Enkeltmannsforetak har plikt til å registrere seg i Enhetsregisteret dersom de driver handel med dertil innkjøpte varer eller sysselsetter mer enn fem fast ansatte i hovedstilling (arbeider mer enn 20 timer i uka).

Yrkesopplysning:

For enkeltmannsforetakene har vi opplysning om hvem som er daglig leder og personnummer. Sammen med diverse andre opplysninger om virksomheten, som f.eks. antall ansatte og type virksomhet (næring) kan dette gi en indikasjon på yrkestilknytting, først og fremst innenfor lederyrker.

Pensjonsregisteret

Opplysninger om folketrygdens langtidsytelser finnes i Rikstrygdeverkets sentrale folketrygdsystem.

Omfang :

Alle personer med alderspensjon, uførepensjon, etterlattepensjon, yrkesskade og personer med midlertidig attføringspenger mens de venter på uførepensjon. I tillegg kommer personer med grunn- eller hjelpestønad. For uførepensjonister skal det ligge yrkesinformasjon. For sysselsatte som er delvis uføre og sysselsatte som nylig er blitt uføre skal det dermed kunne hentes yrkesdata.

Referansetidspunkt :

Registeret blir løpende oppdatert.

Yrkesopplysninger :

Inntil 1992 var det ikke yrkesopplysninger liggende inne i pensjonsregisteret, annet enn en grov inndeling etter om hjemmeværende eller yrkesaktiv. Fra 1992 bruker RTV NYK65 for koding av yrke. For ca. 20% av de det foreligger yrkesopplysninger om, er det ikke tilstrekkelig informasjon til å kode etter NYK65.

Forsikringsforeningens yrkesskaderegister

Forsikringsforeningen har ansvaret for dette registeret. Pr. 30 september 1995 var i alt 1.432.179 arbeidstakere registrert som yrkesskadeforsikret her ¹. Registeret gir imidlertid individopplysninger kun for de av de forsikrede som *er eller har vært yrkesskadet*. Fordi de fleste som har vært yrkesskadet også har vært sykemeldt, er det trolig lite å hente her av yrkesdata utover det RTVs sykepengeregister gir.

Omfang :

Registeret omfatter en del arbeidstakere som har vært yrkesskadet i perioden 1990 til 1995, men langt fra alle. I dag er omkring 4-5 tusen arbeidstakere registrert i registeret, som oppdateres etter hvert som det kommer inn meldinger.

Yrkesopplysning:

¹ Grupper av yrkesskadeforsikrede som helt sikkert ikke omfattes av dette tallet er statsansatte og arbeidstakere i Oslo kommune.

Yrkeskode : NYK65. Usikkert mht kvalitet. Yrkeskoden kan i enkelte tilfeller være satt ut i fra næringstilknytting. Skal oppdateres løpende.

Variable som kan gi informasjon om yrke :

Næringskode : NACE

Registeret er av begrenset interesse for vårt formål. Det omfatter en meget liten del av de sysselsatte, og opplysninger om personene i yrkesskaderegisteret vil vi også finne i RTVs registre og SOFA-søkerregisteret.

Arbeidstilsynets Yrkesskaderegister

Ved skader som har skjedd i arbeidstiden skal arbeidsgiver fylle ut blanketten «Melding om yrkesskade eller yrkessykdom påført under arbeid på norsk eller utenlandsk territorium», som sendes trygdekontoret. Arbeidstilsynet registrerer disse meldingene løpende.

Omfang:

Arbeidstilsynet registrerer omlag 25.000 yrkesskader pr. år.

Yrkesopplysning:

Yrke skal oppgis på meldeblanketten, men har til nå vært et frivillig felt å registrere. Registrering av yrke vil sannsynligvis bli obligatorisk fra 1997.

Yrkessykdomsregisteret

Direktoratet for arbeidstilsynet har ansvaret for dette registeret.

Omfang:

Ved mistanke om at en sykdom skyldes forhold ved arbeidsplassen, skal legen melde fra til Direktoratet for arbeidstilsynet. Det registreres omlag 2.500 tilfeller pr. år.

Yrkesopplysning:

Registeret inneholder opplysninger om yrke kodet til NYK65. Kvaliteten er usikker.

Attføringspengeregister

Rikstrygdeverkets sentrale attføringsregister.

Omfang :

Inneholder attføringspengedata og er knyttet til den enkelte stønadsmottaker. Det finnes data fra og med 1988.

Referansetidspunkt :

Registeret oppdateres etter utgangen av hvert kvartal.

Yrkesopplysning :

En variabel som heter «*yrke, næringskode*» ligger inne i registeret. Kvaliteten på yrkesopplysningene her er imidlertid dårlig. Ofte mangler opplysningen helt da det ikke er noe

krav til rapportering. Det ligger inne et felt for registrering av yrke i klartekst på blanketten. Men det er ingen klare retningslinjer for hva og hvordan dette skal føres opp.

Den gruppen av stønadsmottakere som vi er interessert i er de som har noen tilknytting til arbeidsmarkedet, f.eks. sysselsatte på delvis attføring og arbeidsløse. Dette er grupper som ofte vil være registrert i SOFA-søkerregisteret, slik at attføringspengeregisteret er muligens ikke så interessant for oss.

Sykepengeregisteret

Rikstrygdeverket har ansvaret for dette registeret.

Omfang :

Sykepengeregisteret omfatter i hovedsak personer med rett på sykepenger som har hatt legemeldt sykefravær ut over arbeidsgiverperioden, med unntak av statsansatte.

Opplysninger som gir informasjon om yrke:

Det gis ingen opplysninger om yrke i selve registeret. På sykemeldingsblanketten er det imidlertid et felt hvor yrke skal fylles ut i klartekst av den enkelte lege. Blanketten inneholder også et felt for viktigste oppgaver. Yrkesopplysningene fra sykemeldingsblanketten registreres ikke inn ved det enkelte trygdekontor i dag. Vi vet heller ikke på hvor mange av sykemeldingsblankettene feltene er utfylt, og hvor korrekte yrkesopplysningene evt. er.

Selvangivelsesregisteret/ligningsregisteret

Heller ikke i disse registrene finnes opplysninger om yrke, men bare på skjemaet som ligger til grunn for registrene (selvangivelsen). Kvaliteten på informasjonen er trolig dårlig isolert sett. Styrken er at denne dekker alle sysselsatte. Utviklingen mot stadig forenklinger av selvangivelsen taler mot at man vil beholde yrke som variabel.

Fiskermanntallet

Fiskeridirektoratet har ansvaret for dette registeret.

Omfang:

Alle fiskere som har registrert seg i fiskermanntallet. Av de rundt regnet 24 000 som totalt var registrert inn 6. desember 1995 var ca. 6000 registrert med biyrke som fisker og resten med fiskeryrket som hovedyrke.

Referanseperiode :

Registeret oppdateres 1. november hvert år.

Andre registre

I tillegg til de registre og rutiner vi har nevnt, kan det være flere mindre registre for forskjellige yrkesgrupper og utdanningsgrupper som kan gi god informasjon om yrke. Fiskermanntallet er et slikt «yrkesregister» som vi har nevnt. Drosjeløyverregisteret gir yrkesinformasjon, men her registreres ikke personnummer. Vi har ikke foretatt en fullstendig kartlegging av slike «yrkesregistre».

4.2 Statistiske undersøkelser med yrkesdata

Statistiske undersøkelser med yrkesopplysninger kan omfatte større eller mindre deler av populasjonen. Vi tar her bare for oss store undersøkelser. Opplysningene kan benyttes på to forskjellige måter. For det første kan vi bruke evt opplysninger om yrke fra en utvalgsundersøkelse og overføre direkte til registre for de personene undersøkelsen omfatter. En annen vei å gå er å benytte andeler/prosenter beregnet i en utvalgsundersøkelse og anta at den relative fordelingen er tilnærmet den samme for populasjonen i sin helhet. Dette kan være en mulighet dersom f.eks. detaljeringsgraden mht yrkesgruppering er større i utvalgsundersøkelsen enn i registre. Denne metoden gir ikke yrkesopplysninger på personnivå, men vi får et anslag på antall personer med de ulike yrkene i populasjonen.

Den nye lønnsstatistikken (DNLS)

Det nye systemet for lønnsstatistikk skal dekke SSBs behov for lønnsstatistikk og de mest sentrale behov for forhandlingsstatistikk.

Omfang:

I første omgang er det lønnstakere i privat sektor som skal dekkes av DNLS. Direktører og (med-)eiere i bedriften er i DNLS definert som lønnstakere, og skal være med. Det samme gjelder for ferievikarer, elever, og lærlinger, lønnstakere som ikke har fast ukentlig arbeidstid eller fast lønn, familiemedlemmer som ikke har fast lønn eller arbeidstid. Lønnstakere på arbeidsmarkedstiltak skal også innrapporteres, men de vil få et merke i feltet for stillingsbetegnelse. Lønnstakere som arbeider på deltid blir innberettet på lik linje med lønnstakere som arbeider på heltid.

Etter planen skal det trekkes separate utvalg for hver næring. Utvalget vil være representativt for næringshovedområder C til O fra SSBs standard for næringsgruppering (vedlegg 2). Jordbruk, skogbruk og fiske dekkes ikke av lønnsstatistikken. Store foretak totaltelles, mens det tas et utvalg av mindre foretak. For de aller minste foretak gjøres et cut-off. Hovedtellingen som gjennomføres årlig skal dekke ca. 60 % av alle foretak og ca. 80-90 % av lønnstakere i privat sektor.

Referansetidspunkt : 30. september hvert år. På sikt er det ønskelig å flytte tidspunktet for hovedtellingen til 31. desember.

Yrkesopplysning:

Et langsiktig mål i DNLS er å ta i bruk den nye norske yrkesklassifiseringen. På kort sikt vil vi i DNLS ha stillingsbetegnelse som i dagens lønnsstatistikk. Foretak blir bedt om å oppgi stillingsbetegnelse i klartekst, så langt det er mulig ut i fra eksisterende stillingsnomenklaturer. Omkodning fra eksisterende stillingsnomenklaturer til ny standard vil foregå i SSB. Konverteringen til ny yrkesstandard vil skje ved nøkler som er under utarbeidelse for de eksisterende statistikkene. Lønnsstatistikk til forhandlingsformål vil foreligge etter eksisterende stillingsbetegnelser. Parallelt vil lønnsstatistikken bli utgitt fordelt etter ny yrkesstandard. Når SSB har opparbeidet en del erfaring med denne vil vi gradvis gå bort i fra eksisterende stillingsnomenklaturer.

Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU)

SSBs kvartalsvise arbeidskraftsundersøkelse.

Omfang :

Dette er en utvalgsundersøkelse, som hvert kvartal omfatter 24 000 personer i alderen 16-74 år. På årsbasis inngår i alt 36 000 forskjellige personer.

Referanseperiode :

Fra 1996 alle uker i året.

Yrkesopplysning :

Personer som er med i undersøkelsen, og som oppgir at de har hatt inntektsgivende arbeid av minimum 1 times varighet i undersøkelsesuka, får spørsmål om hvilket yrke han/hun har, samt hva som er viktigste arbeidsoppgaver. Ut i fra disse opplysningene kodes yrke. Fra 1.1.96 kodes alle etter den nye yrkesstandarden.

Kvaliteten på yrkesopplysninger i AKU avhenger av mange ting. Det kan være at intervjuobjektet har en tendens til å «skryte», slik at det blir oppgitt et yrke med høyere status enn han faktisk har. Et annet problem kan være at svarene er for upresise til at man finner fram til en entydig yrkeskode. Det kan selvsagt også skje direkte feil i kodingen. Totalt sett er det likevel trolig god kvalitet på yrkesopplysninger i AKU.

4.3 Oppsummering

Det finnes en god del yrkeslignende opplysninger i ulike registre og statistikkrutiner i dag. Hva man finner varierer sterkt mht hvordan yrkesopplysninger registreres (klartekst/kode) og hvilken kvalitet dataene antas å ha. Videre er variasjonen stor når det gjelder dekningsgrad.

For offentlig sektor dekker SST, STS og PAI-registeret en stor del av arbeidstakerne. Ingen av disse registrene inneholder direkte opplysninger om yrke. Det nærmeste vi kommer yrkesopplysning her er opplysning om stilling. Stillingskoden med tilhørende stillingsbetegnelse kan ligge nært opp til yrkesbetegnelsen, men ofte er stilling alene ikke nok til å klassifisere etter yrke. I SSB pågår det arbeid med å plassere stillinger inn i den nye yrkesstandarden². Vi vurderer det i dag slik at vi for en del yrker vil kunne få til en innplassering på detaljert nivå, mens vi for store grupper vil ha store problemer med å gruppere på 2-siffernivå.

For privat sektor er den nye lønnsstatistikken (DNLS) den beste kilden for yrkesdata om lønnstakere. DNLS er en utvalgsundersøkelse, men med en høy dekningsgrad (er ment å omfatte 80-90% av lønnstakerne i privat sektor). I DNLS skal det være yrkesopplysninger på individnivå, kodet etter ny yrkesstandard. Detaljeringsgraden vil bli begrenset (2-siffer) og kvaliteten vil trolig bli problematisk for enkelte grupper. Over tid vil kvaliteten bli bedre og man kan kanskje også få en økt detaljeringsgrad for enkelte grupper.

For selvstendig næringsdrivende vil vi for yrker med klare utdanningskrav og eller næringstilknytning, kunne få brukbare yrkesdata.

Av registre som har rutiner for innregistrering som ligger til rette for å ta inn yrkesopplysninger, har vi Selvangivelsesregisteret og Sykepengeregisteret. Her skal

² En mulighet er å kode om fra stilling til yrke på 3-siffernivå i den nye yrkesstandarden.

yrkesopplysninger fylles ut på de respektive blanketter som ligger til grunn for registrering. Mulighetene for å få til registrering og med best kvalitet er sykepengeregisteret. Problemet med dette er at man bare får oppdatert yrkesdata de gangene det skrives ut en sykemelding fra lege. I planlegging av ny sykefraværstatistikk har man derfor gått bort fra dette som alternativ.

5. Nye kilder for yrkesdata

Som en del av arbeidet med etablering av en ny sentral sykefraværstatistikk, blir det foreslått å utvide Arbeidstakerregisteret med variabelen «yrkestittel». Nedenfor er forslaget nærmere omtalt.

Arbeidstakerregisteret

Arbeidstakerregisteret ligger under trygdeetaten og oppdateres ved meldinger fra arbeidsgiverne om start og stopp av arbeidsforhold. Registeret brukes i dag av Statistisk sentralbyrå til produksjon av bl.a. løpende arbeidsmarkedsstatistikk. Registeret vil være hovedkilden for sysselsettingsdata i FOB 2000.

Omfang.

Omfatter alle arbeidsforhold med forventet ukentlig arbeidstid på mer enn 3 timer og med en forventet varighet på mer enn 6 dager.

Referansedato.

Referansdato kan velges fordi registeret registrerer start- og stoppdatoer på arbeidsforhold.

Variable som gir informasjon om yrke.

Det foreslås at arbeidsgiverne på meldingen om start av arbeidsforhold skal fylle ut yrkestittel. For raskt å få etablert yrkestittel som variabel i registeret, foreslås det at arbeidsgiverne skal fylle ut yrkestittel ved den årlige totalkontrollen av registeret.

Ajourhold av yrkestittel vil for personer som skifter arbeidsgiver, skje ved melding om start i det nye arbeidsforholdet. Ved skifte av jobb internt hos samme arbeidsgiver vil eventuell ny yrkestittel måtte oppgis som en del av den årlige totalkontrollen. Denne finner sted i mars/april.

Yrkestittel kontra yrkeskode.

Hvorfor kan ikke arbeidsgiver selv kode yrke i stedet for å oppgi yrkestittel? Hvis man kan lage en kodeoversikt med relativt få koder og hvor yrkene faller naturlig inn under bare en av kodene, er det første alternativet best fordi det er klart det rimeligste. Et hovedpoeng med å få yrkesdata inn i 2-siffer er imidlertid at alle brukergruppers behov for yrkesdata skal kunne bli tilfredsstilt fra en kilde. Dette bidrar til at behovet for detaljerte yrkesdata blir større og at en liste å kode ut fra derfor må bli lang. Vi tror også at arbeidsgiver i en god del tilfeller vil ha problemer å velge kode og at det derfor vil være enklere å oppgi yrkes-/stillingstittel. Ekspertene på yrkeskodning internasjonalt anbefaler også et slikt alternativ av kvalitetshensyn.

Kvalitet

Kvalitetsproblemene kan deles i to hovedgrupper. Det ene er omfanget på uoppgitt, det andre er kvaliteten på det som blir fylt ut.

I den løpende meldingsgang tror man ikke at et krav om å oppgi yrkestittel vil oppleves som så belastende/vanskelig av arbeidsgiverne at andelen uoppgitt blir særlig stor. Ved etableringen vil det bli en del uoppgitt fordi arbeidsgiveren da må oppgi yrke for **alle** sine ansatte. Motivasjon

vil da være viktig. Man må uansett regne med noe oppfølging og det er da viktig at trygdekontorene, som registeransvarlige, selv har så stor nytte av dataene at de vil stå for noe av oppfølgingen. Det største problemet med «uoppgitt» tror man blir at man ikke alltid får meldt endringer i yrke for ansatte som skifter yrke innen bedriften. Rutinen vil her måtte være som for skifte i arbeidstid i samme bedrift, at dette skal meldes ved den årlig totalkontrollen av registeret. For en del store arbeidsgivere har man begynt med maskinell innrapportering. Her er slike oppdateringsproblemer løst.

Når det gjelder kvaliteten på innholdet i yrkestittelen, er faren at informasjonen blir for upresis til at det lar seg gjøre å kode yrke på et tilstrekkelig detaljert nivå. Det typiske problem vil være at arbeidsgiver angir «yrkestitler» som «funksjonær», «arbeider», «konsulent» ol. Det er to muligheter for å komme rundt dette problemet.

- Det ene er at arbeidsgiver også må oppgi «viktigste arbeidsoppgaver». Dette er slik det spørres i AKU og som det generelt anbefales at man gjør ved innhenting av yrkesdata. Ulempene ved dette er at oppgavebelastningen blir vesentlig større, at det i svært mange tilfeller er det unødvendig og at det kan bli mye uoppgitt.
- Den andre muligheten er at man lager en kort rettleiding på selve inntaksmeldingen som minner arbeidsgiveren på at man skal unngå slike generelle stillingsbetegnelser. Det er mulig man her kan komme fram til et oppsett med noen standardbetegnelser på store yrkesgrupper som gjør jobben for både arbeidsgiver og koder enklere. Det er selvsagt en fare at mange arbeidsgivere ikke følger opp kravet om spesifisering.

Vurdering er at man av hensyn til oppgaveplikten trolig må begrense oss til å spørre om yrkestittel. Det betyr at yrkeskodingen ikke blir tilfredsstillende uten at man har en del støtteinformasjon. Det viktigste vil være næring på bedriften og utdanning på arbeidstakeren. Man er da over på hvem som skal gjøre kodearbeidet - trygdekontorene eller SSB.

Trygdekontorene vil trolig få problemer med å få tilgang på utdanningsdata på individnivå og motivasjonen/kompetansen på denne type arbeid vil være mindre enn i SSB. I SSB vil det naturlig være at Seksjon for dataregistrering gjør jobben med faglig veiledning av Seksjon for arbeidsmarkedstatistikk slik det i dag er på AKU. Man vil kunne utvikle løsninger som gjør at minst 50 prosent av kodingen kan skje maskinelt. Bortsett fra etableringen vil arbeidet fordele seg relativt jevnt utover året.

RTV vil ha yrkestittelen/stillingsbetegnelsen liggende i sitt register. Trolig vil RTV også ønske å få yrkeskoden lagt tilbake igjen i Arbeidstakerregisteret for selv å kunne kjøre tabeller. Her kan vi tilby å gi de en aidentifisert fil til bruk for statistikkformål. Ved å avgrense antall variable og å bruke utvalg når det går, vil filen kunne bli anonymisert. I denne saken vil vi for øvrig være i en situasjonen hvor vi er i grenseland for å kunne levere ute yrkeskoden også på identifiserbar form. Vi gjør primært en kodejobb for trygdeetaten på basis av data vi får fra de. I kodingen vil vi anvende variablene næring, antall ansatte i bedriften og utdanning som støtteinformasjon - om yrkesdatene ikke er tilfredsstillende spesifisert fra arbeidsgiver. Det er bare bruken av utdanningsdata som støtteinformasjon som kan skape problemer mht. til utlevering. De øvrige data har RTV allerede tilgang til på individnivå. Det må så bli en vurderingssak om det vi indirekte gir av utdanningsdata er så mye og kan medføre så stor ulempe for den enkelte, at det ikke kan utleveres for statistikkformål i RTV. I utgangspunktet går man altså ikke inn for slik utlevering.

Kostnader/gevinster

For **arbeidsgiverne** vil etableringen innebære at yrkestittel skal angis på alle ansatte ved en årskontroll. Dette dreier seg om ca. 2 millioner arbeidsforhold. Antar vi at det tar ca. 10 sekunder å notere ned yrkestittel pr. ansatt, svarer det til en engangsbelastning på rundt 3,1 årsverk. I den løpende driften vil det bety ca. 10 sekunder ekstra pr. inntaksmelding. Med ca. 1. million inntaksmeldinger i året, svarer dette til en økt oppgavebelastning på ca. 1.5 årsverk. Noen få, men svært store, arbeidsgivere har maskinell innrapportering til Arbeidstakerregisteret. Disse vil få noe større etableringskostnader (skrive noe om på program) men trolig minimal økning i driftskostnader. Fra disse økte kostnadene kan man trekke redusert oppgavebelastning i andre rutiner. Det vi i dag kjenner til er at yrke kan tas ut fra skjema for melding om yrkesskade/yrkessykdom (ikke avklart ennå). Videre kan man kutte ut eller forenkle spørsmålene om yrke/stilling i den nye lønnsstatistikken.

For **RTV** er driftskostnadene anslått til i overkant av kr. 800.000 pr. år. Man vil få engangsutgifter i forbindelse med etableringen av systemet. Dette er anslått til ca. 1,7 millioner kroner. Ved at man får bedre informasjon om sykefraværet skal man kunne forvente at tiltakene kan gjøres mer målrettede og med mulighet for mer presis resultatoppfølging. Man skal således kunne forvente et redusert omfang på sykepengeutbetalingene.

For **SSB** vil kostnadene til koding måtte dekkes. Oppbygging av systemer for maskinell og manuell koding er anslått til å koste hhv. kr. 630.000 og 420.000. Førstegangskoding av alle arbeidsforhold vil medføre en utgift på omlag 2,9 millioner kroner. Dette gir etableringsutgifter på til sammen ca. 4 millioner kroner. Årlige kostnader for løpende koding av yrke vil beløpe seg til 1,4 millioner kroner. SSB må kunne påregnes å spare noe ved at man reduserer spørring og koding av yrke i andre undersøkelser (0,3 årsverk?). Det anbefales at yrkesdata fortsatt innhentes i AKU. Dette skal kunne brukes som kvalitetssikring av registerdataene og kan bidra med data inn i et automatisk codesystem for yrke. Det anbefales ikke å kutte ut spørsmål om yrke i noen undersøkelser før man ser at kvaliteten blir tilfredsstillende på yrke i Arbeidstakerregisteret.

6. Situasjonen i andre nordiske land

6.1 Folke- og bolig tellingen i Finland

I 1990 var Folke- og bolig tellingen i Finland fullt og helt basert på registerdata.

Data for yrke i Folke- og bolig tellingen 1990

I Finland startet man med å kartlegge alle kilder som kunne gi yrkesopplysninger for større eller mindre grupper. Spesielt skatteregisteret (ligningsregisteret) utgjorde en hovedkilde til yrkesopplysninger. Ut i fra dette materialet ble det gitt yrkestitler til hvert individ som til slutt ble kodet. 2 232 000 personer ble gitt yrkesopplysning på denne måten. Av de gjenstående var det 40 000 hvor yrke ble satt ut i fra hvilken næring personen jobbet i.

Så langt det var mulig ble omkodingsarbeidet gjort ved hjelp av et automatisk codesystem. Her var det lagt inn koder for forskjellige yrkestitler. I de tilfellene hvor passende kode ikke fantes ble kodingen gjort manuelt. Et problem man peker på i Finland mht å benytte registerbaserte yrkesopplysninger, er at en persons yrkesdata kan relatere seg til en annen jobb enn den som blir valgt som tellende i statistikken. Dette skyldes at man for mange vil basere seg på ulike registre når det gjelder yrke og tellende arbeidsforhold.

Dataene fra tellingen i 1990 ble sammenlignet med data fra en utvalgsundersøkelse. Dette gjorde de for å;

- kunne gi en beskrivelse av hvordan registerdata skiller seg fra data samlet inn ved spørreundersøkelser.
- bestemme kvaliteten på dataene fra de ulike registrene som ble brukt i tellingen og hvilke avvik som ble funnet mellom registerdata og data fra spørreundersøkelsen.
- evaluere relevansen og signifikansen til konklusjoner truffet ut fra registerdataene.
- samle inn data som er viktige for folketellingene men som ikke var å tilgjengelige i registrene.

I utvalgsundersøkelsen ble det stilt følgende spørsmål til intervjuobjektet; «Hva var ditt yrke i arbeidsforholdet? (Yrke må gi en riktig beskrivelse av dine faktiske daglige arbeidsoppgaver. Utdanning er ikke det samme som yrke)».

6.2 Folke- og bolig tellingen i Sverige

I Sverige utreder man i 1997 mulighetene for å kunne hente inn registerdata som kan gi grunnlag for yrkeskoding. Den mest nærliggende løsning kan vise seg å være data fra lønnsstatistikken. Et problem er utvalgsstørrelsen for privat sektor som er en god del mindre enn i Norge. Et annet problem er å lage nøkler fra stillingsbetegnelser i offentlige registre til yrkeskoder. Her vil man som i Norge ikke komme helt fram med dagens stillingskoder.

OVERSIKT OVER STANDARDENS OPPBYGGING OG INNDELING:

1 Administrative ledere og politikere

- 11 Politikere, ledere i offentlig forvaltning og interesseorganisasjoner
 - 111 Politikere
 - 1110 Politikere
 - 112 Ledere i offentlig forvaltning
 - 1120 Ledere i offentlig forvaltning
 - 114 Ledere i interesseorganisasjoner
 - 1141 Ledere i partipolitiske organisasjoner
 - 1142 Ledere i arbeidsgiver-/arbeidstakerorganisasjoner og økonomiske interesseorganisasjoner
 - 1143 Ledere i humanitære organisasjoner og andre interesseorganisasjoner
- 12 Ledere i store og mellomstore bedrifter
 - 121 Administrerende direktører
 - 1210 Administrerende direktører
 - 122 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører
 - 1221 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i jordbruk, skogbruk og fiske
 - 1222 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i bergverksdrift, olje- og gassutvinning, industri, kraft- og vannforsyning
 - 1223 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i bygge- og anleggsvirksomhet
 - 1224 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet
 - 1225 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i transport og kommunikasjon
 - 1226 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i finansiell tjenesteyting og forsikring, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet
 - 1227 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i offentlig forvaltning
 - 1228 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i undervisning, helse- og sosialtjenester

- 1229 Administrative ledere innen produksjon og drift/avdelingsdirektører i andre sosiale og personlige tjenester
- 1220 Administrative ledere innen produksjon og drift /avdelingsdirektører ikke spesifisert næringsområde

- 123 Andre avdelingsdirektører/spesialdirektører
 - 1231 Finans-, økonomi- og administrasjonsdirektører
 - 1232 Personaldirektører
 - 1233 Salgsdirektører
 - 1234 Markedsførings- og informasjonsdirektører
 - 1235 Innkjøps- og distribusjonsdirektører
 - 1236 IT-direktører
 - 1237 Forsknings- og utviklingsdirektører
 - 1239 Andre spesial- og fagdirektører

13 Ledere i små bedrifter

- 131 Ledere i små bedrifter
 - 1311 Ledere i jordbruk, skogbruk og fiske
 - 1312 Ledere i bergverksdrift og utvinning, industri og kraft- og vannforsyning
 - 1313 Ledere i bygge- og anleggsvirksomhet
 - 1314 Ledere i varehandel
 - 1315 Ledere i hotell- og restaurantdrift
 - 1316 Ledere i transport og kommunikasjon
 - 1317 Ledere i finansiell tjenesteyting og forsikring, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet
 - 1318 Ledere i renovasjon, personlig tjenesteyting og arbeid for private husholdninger
 - 1319 Andre ledere (herunder bestyrere av helse- og sosial-institusjoner)
 - 1320 Ledere i ikke-spesifisert næringsområde

2 Akademiske yrker

- 21 Realister og og sivilingeniører
 - 211 Fysikere, kjemikere og tilsvarende yrker
 - 2111 Fysikere og astronomer
 - 2112 Meteorologer
 - 2113 Kjemikere
 - 2114 Geologer og geofysikere
 - 212 Matematikere, statistikere og tilsvarende yrker
 - 2121 Matematikere og tilsvarende yrker
 - 2122 Statistikere

- 213 Systemanalytikere og programmerere
 - 2131 Systemutviklere - administrativ databehandling
 - 2139 Systemutviklere - ikke-adm. databehandling

- 214 Sivilarkitekter, sivilingeniører og tilsvarende yrker
 - 2141 Sivilarkitekter, by- og trafikkplanleggere
 - 2142 Bygningsingeniører (sivil)
 - 2143 Elektroingeniører (sivil)
 - 2144 Elektronikk og telekommunikasjonsingeniører (sivil)
 - 2145 Maskiningeniører (sivil)
 - 2146 Kjemiingeniører (sivil)
 - 2147 Gruveingeniører, petroleumsingeniører (sivil), metallurger og tilsvarende yrker
 - 2148 Landoppmålingsingeniører og landmålere
 - 2149 Andre arkitekter, ingeniører (sivil) og tilsvarende yrker

- 22 Biologiske og medisinske yrker
 - 221 Biologiske yrker
 - 2211 Biologer, botanikere, zoologer og tilsvarende yrker
 - 2212 Farmakologer, patologer og tilsvarende yrker
 - 2213 Sivilagronomer og tilsvarende yrker

 - 222 Medisinske yrker
 - 2221 Leger
 - 2222 Tannleger
 - 2223 Veterinærer
 - 2224 Farmasøyter
 - 2229 Andre medisinske yrker

 - 223 Spesialsykepleiere og jordmødre
 - 2230 Spesialsykepleiere og jordmødre

- 23 Undervisningsyrker i videregående skoler og høyskoler/universiteter
 - 231 Universitets- og høyskolelærere
 - 2310 Universitets- og høyskolelektorer/-lærere

 - 232 Lektorer og adjunker i videregående skole
 - 2320 Lektorer og adjunker

 - 234 Spesiellærere/spesialpedagoger
 - 2340 Spesiellærere/spesialpedagoger

 - 235 Andre pedagogiske yrker
 - 2351 Spesialister i utdanningsmetodikk
 - 2352 Studieinspektører
 - 2359 Lærere som ikke er klassifisert andre steder

- 24 Andre akademiske yrker
 - 241 Økonomi, regnskap, personal- og informasjonsyrker
 - 2411 Statsautoriserte revisorer
 - 2412 Personal- og yrkesveiledere
 - 2419 Andre forretningsyrker
 - 242 Juridiske yrker
 - 2421 Advokater
 - 2422 Domsjurister
 - 2429 Politiembetsmenn
 - 243 Arkivarer og bibliotekarer
 - 2431 Arkivarer og konservatorer
 - 2432 Universitetsbibliotekarer
 - 244 Samfunnsfaglige og humanistiske yrker
 - 2441 Sosial- og siviløkonomer
 - 2442 Sosiologer, antropologer og lignende yrker
 - 2443 Historikere, filosofer, statsvitere og geografer
 - 2444 Lingvister, oversettere og tolker
 - 2445 Psykologer
 - 245 Forfattere, skribenter, skapende og utøvende kunstnere
 - 2451 Forfattere og andre skribenter
 - 2452 Skulptører, kunstmalere og andre billedkunstnere
 - 2453 Komponister, musikere og sangere
 - 2454 Koreografer og dansere
 - 2455 Skuespillere og regissører
 - 246 Geistlige yrker
 - 2460 Geistlige yrker
 - 25 Saksbehandlere i offentlig forvaltning
 - 251 Samfunnsfaglig, juridisk og teknisk utredning og planlegging,
 - 2511 Økonomisk og samfunnsvitenskapelig planlegging og utredning
 - 2512 Juridisk planlegging og utredning
 - 2513 Teknisk og naturvitenskapelig planlegging og utredning
 - 2519 Andre innenfor offentlig forvaltning
- 3 Yrker med kortere høyskole- og universitetsutdanning og teknikere
-
- 31 Ingeniører og teknikere
 - 311 Ingeniører og teknikere innen forskning og teknikk
 - 3112 Ingeniører og teknikere innen bygg og anlegg
 - 3113 Ingeniører og teknikere innen elektroteknikk

- 3114 Ingeniører og teknikere innen elektronikk og telekommunikasjon
- 3115 Ingeniører og teknikere innen maskin
- 3116 Ingeniører og teknikere innen kjemi
- 3117 Ingeniører og teknikere innen olje, bergverk og metallurgi
- 3119 Andre ingeniører og teknikere

- 312 Dataingeniører og -teknikere
 - 3120 Dataingeniører og -teknikere

- 313 Operatører av optisk og elektronisk lyd- og bildeutstyr
 - 3131 Filmfotografer og innspillingsteknikere
 - 3132 Operatører av kringkastings- og telekommunikasjonsutstyr
 - 3139 Andre operatører av optisk og elektronisk utstyr

- 314 Skipsmaskinister, sturmenn, flygere, flygeledere og liknende yrker
 - 3141 Skipsmaskinister
 - 3142 Sturmenn
 - 3143 Flygere
 - 3144 Flygeledere
 - 3145 Luftsikkerhetsteknikere

- 315 Bygnings- og sikkerhetsinspektører
 - 3151 Bygnings- og branninspektører
 - 3152 Sikkerhetsinspektører ol.

- 32 Arbeid innen biologi og helsevesen
 - 321 Biologiteknikere
 - 3211 Ingeniører og teknikere innen biologiske fag
 - 3212 Teknikere innen jordbruks og fiske
 - 3213 Teknikere innen skogbruk og viltstell

 - 322 Høyskoleyrker innen medisin (unntatt syke- og vernepleiere)
 - 3221 Radiografer og audiografer
 - 3222 Helse- og miljøinspektører
 - 3223 Dietetikere og ernæringsfysiologer
 - 3224 Optikere
 - 3225 Tannpleiere
 - 3226 Fysioterapeuter ol.
 - 3227 Dyrepleiere
 - 3228 Reseptarer
 - 3229 Andre høyskoleyrker innen medisin og helsearbeid

 - 323 Sykepleiere og vernepleiere
 - 3231 Sykepleiere

3232 Vernepleiere

- 33 Undervisningsyrker i før- og grunnskole
 - 331 Grunnskolelærere
 - 3310 Grunnskolelærere
 - 332 Førskolelærere
 - 3320 Førskolelærere
 - 334 Andre yrker innen undervisning og pedagogisk arbeid
 - 3341 Yrkesfaglærere (i videregående skole)
 - 3342 Andre yrker innen undervisning og pedagogisk arbeid
- 34 Saksbehandlere innen administrasjon, forretningsfag, sosialarbeid og underholdning
 - 341 Funksjonærer innenfor finansvesen og salg
 - 3411 Finansmeglere
 - 3412 Forsikringsrepresentanter/agenter
 - 3413 Eiendomsmeglere og -forvaltere
 - 3414 Reisekonsulenter og turoperatørkonsulenter
 - 3415 Tekniske og kommersielle salgsrepresentanter
 - 3416 Innkjøpsagenter
 - 3417 Takstmenn, takstinspektører og auksjonarier
 - 3418 Kundekonsulenter i bank
 - 3419 Markedsførings- og reklamekonsulenter
 - 342 Forretningmeglere og formidlere
 - 3421 Handels- og skipsmeglere
 - 3422 Speditører og befraktere
 - 3423 Formidlere av arbeidskraft (privat formidl.)
 - 3429 Andre foretningmeglere
 - 343 Funksjonærer innen økonomiadministrasjon
 - 3431 Saksbehandlere innen administrasjon
 - 3433 Revisorer (ikke statsautoriserte)
 - 3434 Husøkonomer
 - 344 Saksbehandlere innen offentlig service og forvaltning
 - 3441 Tollfunksjonærer
 - 3442 Skatte-, avgifts- og ligningsfunksjonærer
 - 3443 Trygdefunksjonærer
 - 3444 Saksbehandlere innen fritid og kultur
 - 3445 Offentlige arbeidsformidlere
 - 3449 Andre offentlig saksbehandlere

- 345 Polititjenestemenn
3450 Polititjenestemenn
- 346 Sosionomer og barnevernspedagoger ol.
3460 Sosionomer og barnevernspedagoger
- 347 Yrker innen underholdning, idrett og sport
3471 Dekoratorer, designere og reklametegnere
3472 Programsekretærer og programmedarbeidere
3473 Sangere, dansere og musikere i underholdningsbransjen
3474 Klovner, tryllekunstnere, akrobater ol
3475 Idrettsutøvere, instruktører og trenere
- 348 Religiøse yrker
3480 Religiøse yrker
- 349 Informasjonsmedarbeidere, journalister og bibliotekarer
3491 Informasjonsmedarbeidere og journalister
3492 Bibliotekarer

4 Kontor- og kundeserviceyrker

- 41 Kontorarbeid
 - 411 Sekretærer og tastaturoperatører
 - 4111 Stenografer
 - 4112 Tekstbehandlere, maskinskrivere ol
 - 4113 Dataregistrerere (punchoperatører)
 - 4115 Sekretærer
 - 4116 Kontormedarbeidere
 - 412 Tallbehandlere
 - 4121 Økonomimedarbeidere og revisjonsassistenter
 - 4122 Statistikkmedarbeidere
 - 413 Lager- og transportmedarbeidere
 - 4131 Lagermedarbeidere og materialforvaltere
 - 4132 Logistikere
 - 4133 Transportmedarbeidere
 - 414 Biblioteks-, post ol. medarbeidere
 - 4141 Bibliotek og arkivmedarbeidere
 - 4142 Postbud og -sorterere
 - 4143 Korrekturlesere, kodere ol.

- 42 Kundeservicearbeid
 - 421 Billettører, kasserere ol. servicemedarbeidere
 - 4211 Billettører og billettselgere
 - 4212 Post- og bankkasserere
 - 4213 Bookmakere og medhjelpere i spillehus
 - 4214 Pantelånere og pengeutlånere
 - 4215 Pengeinnkrevere og inkassomedarbeidere

 - 422 Reisebyrå-, resepsjons- og sentralbordmedarbeidere
 - 4221 Reisebyråmedarbeidere ol.
 - 4222 Resepsjonister og opplysningsmedarbeidere
 - 4223 Sentralbordoperatører

- 5 Salgs- og serviceyrker

- 51 Personlig tjenesteyting og sikkerhetsarbeid
 - 511 Verter/-inner, konduktører, guider ol.
 - 5111 Verter(inner) på fly og skip
 - 5112 Konduktører og billettører (ombord i transportmidler)
 - 5113 Reiseledere og guider

 - 512 Husholdnings- og restaurantpersonale
 - 5121 Husholdere og internatledere
 - 5122 Kokker
 - 5123 Hovmestere, servitører og barkeepere

 - 513 Pleie- og omsorgspersonale
 - 5131 Barne- og ungdomsarbeidere ol.
 - 5132 Omsorgsarbeidere og hjelpepleiere
 - 5133 Hjemmehjelpere
 - 5134 Tannlegesekretærer
 - 5135 Legesekretærer
 - 5136 Dagmammaer, praktikanter ol.
 - 5139 Annet pleie- og omsorgspersonale

 - 514 Andre yrker innen personlig tjenesteyting
 - 5141 Frisører, kosmetologer ol.
 - 5143 Begravelsesbyrå- og krematoriearbeidere
 - 5149 Annet tjenestepersonale

 - 516 Rednings- og vaktsyrker
 - 5161 Brannkonstabler ol.
 - 5163 Fengselsbetjenter
 - 5164 Vaktmestre

5169 Sikkerhetspersonale

- 52 Salgs- og modellarbeid
 - 521 Mannekenger og andre modeller
 - 5210 Mannekenger og andre modeller
 - 522 Butikkmedarbeidere og selgere
 - 5221 Butikkmedarbeidere og andre selgere (detalj)
 - 5222 Dør- og telefonselgere
 - 5223 Selgere (engros)

6 Yrker innen landbruk og fiske

- 61 Yrker innen landbruk og fiske
 - 611 Korn- og planteprodusenter og gartnere
 - 6111 Korn og grønnsaks-, frukt- og bær dyrkere
 - 6112 Blomsterdyrkere ol.
 - 612 Husdyr-, egg- og melkeprodusenter
 - 6121 Melk- og husdyrprodusenter
 - 6122 Eggprodusenter og fjærfeavlere
 - 6129 Øvrige dyreprodusenter og -røkttere
 - 613 Korn- og husdyrprodusenter (kombinasjonsbruk)
 - 6130 Korn og husdyrprodusenter (kombinasjonsbruk)
 - 614 Skogsarbeidere og tilsvarende yrker
 - 6140 Skogsarbeidere og tømmerhoggere
 - 615 Fiskere, jegere og fangstfolk
 - 6151 Fiskeoppdrettere
 - 6152 Kyst- og ferskvannsfiskere
 - 6153 Havfiskere
 - 6154 Jegere og fangstfolk

7 Håndverkere ol

- 71 Bergverks-, bygnings- og anleggsarbeidere
- 711 Bergverks- og sprengningsarbeidere og steinhoggere

- 7111 Bergverksarbeidere og steinbrytere
- 7113 Steinhoggere

- 712 Bygge- og anleggsarbeidere
 - 7122 Murere og steinleggere
 - 7123 Betongarbeidere (anlegg)
 - 7124 Jernbindere
 - 7125 Forskalingsnekkere
 - 7126 Tømrere
 - 7127 Grunnarbeidere
 - 7128 Tunnel- og fjellarbeidere, sprengningsarbeidere ol
 - 7129 Stilasbyggere

- 713 Bygnings- og innredningsarbeidere ol
 - 7131 Taktekkere
 - 7132 Gulv- og flisleggere
 - 7133 Gipsmakere
 - 7134 Isolatører
 - 7135 Glassarbeidere
 - 7136 Rørleggere og VVS-montører
 - 7137 Elektrikere

- 714 Malere, overflatebehandlere, bygningsrengjørere ol
 - 7141 Malere og byggtapetsere
 - 7142 Overflatebehandlere og lakkerere
 - 7143 Sandblåsere ol
 - 7144 Skorsteinsfeiere

- 72 Metall- og maskinarbeidere
 - 721 Støpere, sveisere, platearbeidere ol
 - 7211 Formere og kjærnemakere
 - 7212 Sveisere
 - 7213 Tynnplatearbeidere ol
 - 7214 Stålkonstruksjons- og platearbeidere
 - 7215 Riggere og spleisere
 - 7216 Undervannsarbeidere
 - 7217 Bil- og flystrukturmekanikere

 - 722 Smeder, verktøymakere ol
 - 7221 Smeder
 - 7222 Verktøymakere, børsemakere, låsesmeder ol
 - 7223 Maskinverktøystillere
 - 7224 Maskinarbeidere

 - 723 Maskinmekanikere og -montører

- 7231 Bilmekanikere og -montører
 - 7232 Flymotormekanikere og -montører
 - 7233 Landbruks- og anleggsmaskinmekanikere og -montører
 - 7234 Skipsmekaniker ol.
- 724 Elektro- og elektronikkmechanikere og -montører
- 7241 Elektrotreparatører og -mekanikere
 - 7242 Radio- og TV-reparatører og elektronikere
 - 7245 Elektrolinje- og telemontører
- 73 Presisjonsarbeidere, kunsthåndverkere, grafiske arbeidere ol
- 731 Presisjonsarbeidere i metall og tilsvarende materialer
- 7311 Instrumentmakere og -reparatører
 - 7312 Musikkinstrumentmakere og -stemmere
 - 7313 Gull- og sølvsmeder og juvelerer
- 732 Pottetmakere, glasshåndverkere ol
- 7321 Pottetmakere og keramikere
 - 7322 Glasshåndverkere og -gravører
 - 7324 Glass- og keramikkdekoratører ol
- 733 Kunsthåndverkere i tre, tekstil, lær og tilsvarende materialer
- 7331 Kunsthåndverkere i tre og tilsvarende materialer
 - 7332 Kunsthåndverkere i tekstil, lær og tilsvarende materialer
- 734 Grafikere, bokbindere fotografer ol
- 7341 Grafiske trykkere
 - 7343 Grafikere
 - 7344 Fotografer
 - 7345 Bokbindere
 - 7346 Silketrykkere, tekstiltrykkere ol
- 735 Tekniske tegnere
- 7350 Tekniske tegnere
- 74 Andre håndverkere og fagarbeidere
- 741 Håndverkere ol i næringsmiddelproduksjon
- 7411 Slaktere, fiskehandlere ol
 - 7412 Bakere, konditorer og konfekt- og sukkertøymakere
 - 7413 Hjemmeprodusenter av meieriprodukter
 - 7414 Småprodusenter innen konservering av frukt og grønnsaker
 - 7415 Prøvesmakere og kvalitetsbedømmere av mat og drikke
 - 7416 Håndverkere i tobakksproduksjon

- 742 Snekkere, trebehandlere ol
 - 7422 Snekkere
 - 7424 Kurvmakere og børstemakere ol.

- 743 Håndverkere i tekstil og bekledning
 - 7431 Fiberpreparanter
 - 7432 Vevere, strikkere ol.
 - 7433 Skreddere, kjole- og draktsyere og hattemakere
 - 7434 Buntmakere
 - 7435 Modellører, gradører og tilskjærere
 - 7436 Syersker og broderere ol
 - 7437 Møbeltapetsere ol

- 744 Håndverkere i skinn og lær
 - 7441 Skinnberedere, garvere og skinnhandlere
 - 7442 Skomakere og salmakere

- 745 Laboranter
 - 7450 Laboranter

- 8 Operatører i prosessindustri og serieproduksjon og transportarbeidere

- 81 Operatører innen utvinning og grovbearbeiding av råvarer

- 811 Operatører i bergverk og olje- og gassproduksjon
 - 8111 Bergverksoperatører
 - 8112 Malm- og steinprosessoperatører
 - 8113 Operatører innen olje- og gassutvinning
 - 8119 Brønnborere (vannforsyning)

- 812 Operatører i stål- og metallproduksjon
 - 8121 Malm- og metallsmelteovnsoperatører
 - 8122 Metallsmeltere og valseverksoperatører
 - 8123 Operatører av varmebehandlingsprosesser
 - 8124 Pressverkoperatør

- 813 Operatører i glass- og keramisk produksjon
 - 8131 Glass- og keramikkovnoperatører
 - 8132 Operatører i isolerglassproduksjon
 - 8139 Andre operatører i glass- og keramikkanlegg

- 814 Operatører i tre- og treforedlingsproduksjon

- 8141 Operatører i trelastproduksjon
- 8142 Operatører i celluloseproduksjon
- 8143 Operatører i papirproduksjon

- 815 Operatør i kjemisk industri
 - 8155 Operatører av olje- og naturgassrafineringsanlegg
 - 8159 Andre operatører i kjemisk industri

- 816 Operatører av kraftstasjoner og anlegg for forbrenning, vannrensing mv.
 - 8161 Kraftverksoperatører
 - 8162 Dampmaskinoperatører og kjelepassere
 - 8163 Operatører av forbrenningsanlegg, kjøleanlegg og vannrenseanlegg

- 817 Operatører av industriroboter
 - 8170 Operatører av industriroboter

- 82 Operatører og montører innen videreforedling

- 821 Operatører - metall- og mineralprodukter
 - 8211 Operatører - metallprodukter
 - 8212 Operatører i sement- og andre mineralprodukter

- 822 Operatører - kjemiske produkter
 - 8221 Operatører innen produksjon av hygieniske og farmasøytiske produkter
 - 8222 Operatører i ammunisjons- og sprengstoffsproduksjon
 - 8223 Operatører innen overflatebehandling av metallprodukter
 - 8224 Fotolaboranter og operatører innen produksjon av fotografiske produkter
 - 8229 Operatører - andre kjemiske produkter

- 823 Operatører - gummi- og plastprodukter
 - 8231 Operatører - gummiprodukter
 - 8232 Operatører - plastprodukter

- 824 Operatører - treprodukter
 - 8240 Operatører - treprodukter

- 825 Assistenter - trykking, innbinding og papirprodukter
 - 8251 Maskinassistenter - trykking
 - 8252 Bokbinderassistenter
 - 8253 Operatører - papirprodukter

- 826 Operatører - skinn- og tekstilprodukter
 - 8261 Spinne- og nøstemaskinoperatører
 - 8262 Veve- og hekle/strikkemaskinoperatører

- 8263 Sy- og broderimaskinoperatører
- 8264 Operatører innenfor tekstilfarging, vasking og rensing
- 8265 Operatører innenfor pels- og lærberedning
- 8266 Operatører innenfor sko- og veskeproduksjon ol
- 8269 Andre operatører innen tekstilproduksjon

- 827 Operatører - næringsmiddelprodukter
 - 8271 Operatører av maskiner for bearbeiding av kjøtt- og fiskeprodukter
 - 8272 Operatører av maskiner for framstilling av meieriprodukter
 - 8273 Operatører av møller for korn og krydder
 - 8274 Operatører av maskiner for framstilling og bearbeiding av bakeverk, korn og sjokoladeprodukter
 - 8275 Operatører av maskiner for bearbeiding av frukt, grønnsaker og nøtter
 - 8276 Operatører - sukkerproduksjon
 - 8277 Operatører - bearbeiding av te, kaffe og kakao
 - 8278 Bryggere og maskineoperatører innen framstilling av mineralvann, øl og andre drikkevarer
 - 8279 Operatører - bearbeiding av tobakksprodukter

- 828 Montører
 - 8281 Montører innen serieproduksjon av mekanisk utstyr
 - 8282 Montører innen serieproduksjon av elektrisk utstyr
 - 8283 Montører innen serieproduksjon av elektronisk utstyr
 - 8284 Montører innen serieproduksjon av metall-, gummi- og plastprodukter
 - 8285 Montører innen serieproduksjon av treprodukter ol
 - 8286 Montører innen serieproduksjon av tekstil- og papirprodukter ol

- 829 Andre operatører og montører
 - 8290 Pakke- og tappemaskinoperatører ol

- 83 Transportarbeidere og operatører av mobile maskiner

- 831 Lokomotivførere ol.
 - 8311 Lokomotivførere
 - 8312 Signaloperatører og skiftekonduktører

- 832 Motor- og sporvognførere
 - 8322 Bil-, drosje- og varebilførere
 - 8323 Buss- og sporvognførere
 - 8324 Lastebil- og vogntogførere

- 833 Operatører av andre mobile maskiner ol
 - 8332 Anleggsmaskinførere
 - 8333 Kran- og heisførere ol.

8334 Truckførere

- 834 Dekks- og maskinmannskap (skip)
 - 8341 Dekksmannskap (skip)
 - 8342 Maskinmannskap (skip)

9 Yrker uten krav til utdanning

91 Hjelpearbeidere innen tjenesteyting

912 Skopussing

- 9120 Skopussere mv.

913 Rengjøringspersonale ol

- 9131 Rengjøring og annet husarbeid i privathusholdninger
- 9132 Rengjøringspersonale i bedrifter mv.
- 9134 Kjøkken- og anretningsassistenter

914 Vinduspussere

- 9140 Vinduspussere

915 Bud, dørvakter ol

- 9151 Bud ol
- 9152 Vakter og dørvakter
- 9153 Måleavlesere ol

916 Renovasjonsarbeidere ol

- 9160 Renovasjonsarbeidere ol

92 Hjelpearbeid innen jordbruk, skogbruk og fiske

921 Hjelpearbeid innen jordbruk, skogbruk og fiske

- 9210 Hjelpearbeidere innen jordbruk, skogbruk og fiske

93 Hjelpearbeidere innen bygg, anlegg, industri osv

931 Hjelpearbeidere i bygge- og anleggsvirksomhet

- 9310 Hjelpearbeidere innen bygg, anlegg, vedlikehold ol

932 Hjelpearbeidere i industri

- 9320 Hjelpere arbeidere innen industri
- 933 Hjelpere arbeidere innen lager og godshåndtering
 - 9330 Hjelpere arbeidere innen lager og godshåndtering

- 0 Militært arbeid og yrker som ikke kan identifiseres
 - 00 Yrker som ikke kan identifiseres
 - 0000 Uoppgitt eller yrke som ikke kan identifiseres

- 01 Militært arbeid
 - 011 Militært arbeid
 - 0111 Menig
 - 0112 Befal I
 - 0113 Befal II

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 96/54 M.V. Dysterud og P. Schøning: SSB-AVLØP. 187s.
- 96/55 E. Vassnes og I. Tuveng: Datagrunnlag for analyse av personers overgang fra utdanning til arbeid: Dokumentasjon. 58s.
- 96/56 K. Flugsrud, O.K. Hunnes og E. Lasson: Metode for beregning av energivarebruk og utslipp på grunnkretser: Beregninger for 1992 og 1993 for kommunene Oslo, Drammen, Bergen og Trondheim. 61s.
- 96/57 T. Kalve: Bedre barnevernsdata på edblesbart medium. 42s.
- 96/58 E. Midtlyng og A.A. Ritland: Leseferdigheter i den voksne befolkningen i Norge: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 53s.
- 96/59 A. Sundvoll og L. Solheim: Undersøkelse om kopiering på universiteter og høyskoler: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 48s.
- 96/60 A. Sundvoll: Undersøkelse om levekår og nærmiljø i Bergen: Dokumentasjonsrapport. 53s.
- 96/61 A. Bråten: Populasjon og utvalg - konsumprisindeksen. 58s.
- 96/62 M. Kjelsrud og A. Torstensen: Innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet. Situasjonen i november 1994. Bruttoendringer mellom november 1993 og november 1994: Dokumentasjon og analyse. 170s.
- 96/63 H.M. Teigum: Samordnet levekårsundersøkelse 1996 - tverrsnittsundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 57s.
- 96/64 Å. Kaurin: Emballasjestatistikk: Utprøving av metoder og forslag til metode for innhenting av data til en nasjonal statistikk over emballasjeavfall. 46s.
- 97/1 S. Opdahl: Levekårsundersøkelse blant mottakere av grunnstønad: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 138s.
- 97/2 E. Berg og K. Rypdal: Historisk utvikling og fremskrivning av forbruket av noen miljøskadelige produkter. 23s.
- 97/3 A. Sundvoll: Undersøkelse om velferdsstatens gleder og byrder: Dokumentasjonsrapport. 88s.
- 97/4 M.S. Bjerkseth: Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved Seksjon 460. 145s.
- 97/6 E. Gulløy, S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 205s.
- 97/7 S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Del 2: Tabeller for nordmenn. 1997. 222s.
- 97/8 T.C. Mykkelbost: Resultater fra brukerundersøkelse i forbindelse med NOS 306: Utslipp til luft i norske kommuner 1993. 21s.
- 97/9 H.M. Teigum: Omnibusundersøkelsene 1996: Dokumentasjonsrapport. 136s.
- 97/10 P.O. Lande og T. Heimdal: GERIX START: System- og brukardokumentasjon. 49s.
- 97/11 A. Barstad: Frihetens århundre? Levekår i Norge i et 100-årsperspektiv. 37s.
- 97/12 G. Sparby: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1992: Dokumentasjon. 101s.
- 97/13 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1993: Dokumentasjon. 94s.
- 97/14 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1994: Dokumentasjon. 93s.
- 97/15 Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister. 29s.
- 97/16 K. Vassenden: Innvandrerstatisikkprosjektet: Styringsgruppas evaluering. 34s.
- 97/19 H.M. Teigum: Verdiundersøkelsen 1996: Dokumentasjonsrapport. 84s.
- 97/20 T. Ouren og T. Vik: Prosjektreport: Voksenopplæringsprosjektet 1995-1996. 24s.
- 97/22 H. Lövkvist: Standardiserte rater - en metodebeskrivelse med eksempler fra dødsårsaksstatistikken. 45s.

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

